

Miljøkonsekvensrapport

Miljøgodkendelse efter § 16a

Slagtesvineproduktion, IE-husdyrbrug

Ansøgningsskema: 209.373

Langesnave

Kommentar [MRH1]: Langesnave eller langesnage

Langesnovej 5, 4690 Haslev

Indsendt maj, rettet februar

Udarbejdet af:

Miljøfaglig Chef Nina Gamby

Gråkjær A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro. Tlf: 96 13 55 55

Mail: ng@graakjaer.dk. Mobil: 24 85 73 56

INDHOLD

1.1	Oplysninger m.v. til miljøkonsekvensrapport	5
1.2	Ikke teknisk resumé	6
1.3	Oplysninger om ansøger og Ejerforhold	9
1.3.1	Andre husdyrbrug.....	9
1.4	Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	10
1.4.1	Indretning, drift og produktionsareal	10
1.5	Lokalisering og beliggenhed	13
1.5.1	Faste afstandskrav	15
1.5.2	Kort over Fredninger og beskyttelseslinjer	16
1.6	Foranstaltninger til begrænsning af det ansøgtes virkning på miljøet	16
1.6.1	Ammoniakemission	16
1.6.2	Ammoniakdeposition til naturområder	16
1.6.1	Kategori 1-natur	17
1.6.2	Naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven og sårbare arter, herunder Bilag IV-arter	25
1.6.3	Lugtgeneafstande og lugtemission	26
1.7	Øvrige emissioner og genebegrænsende foranstaltninger	29
1.7.1	Støj	29
1.7.2	Lys i staldene og udendørslys	29
1.7.3	Fluer og skadedyr	29
1.7.4	Støv fra stalde og foder	30
1.7.5	Rengøring	30
1.7.6	Spildevand og vandforbrug	30
1.7.7	Energiforbrug og ventilation.....	30
1.7.8	opbevaringskapacitet og gyllehåndtering.....	30
1.7.9	Affald og kemikalier	31
1.7.10	transporter til og fra ejendommen.....	32
1.8	Egenkontrol og dokumentation.....	33
1.8.1	Dokumentation:	34
1.9	BAT-emissionsniveau, Ammoniak.....	35
1.9.1	Teknologier og til- og fravalg af teknologi	36
1.9.2	BAT daglig drift.....	37
1.9.3	BAT Fodring.....	37
1.9.4	BAT Opbevaring af husdyrgødning	37
1.10	Forebyggelse af uheld.....	39
1.10.2	Management	40

1.10.3	Beredskabsplan	40
1.10.4	Redegørelse for uheld.....	40
1.10.5	Uheld med gylle	41
1.10.6	Døde dyr	41
1.10.7	Strømsvigt.....	41
1.10.8	Brand	41
1.11	Husdyrbrugets ophør	42
1.12	Generelle virkninger	43
1.12.1	Grænseoverskridende virkninger på Miljøet	43
1.12.2	Befolkningen og menneskers sundhed.....	43
1.12.3	Biologisk mangfoldighed i forhold til kategori 1– og 2-natur samt bilag IV-arter 43	
1.12.4	Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.....	43
1.12.5	Materielle goder, kulturarv og landskabet.....	43

1.1 OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Miljøkonsekvensrapporten skal udover eller med udgangspunkt i oplysningerne i pkt. B mindst omfatte følgende oplysninger:

- ❖ En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
  - det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
  - det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
  - det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
  - den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- ❖ Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- ❖ Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten

Det er ansøgers vurdering, at dette tekstbilag indeholder alle oplysninger, som bør indeholdes i en miljøkonsekvensrapport.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Kort beskrivelse af tidligere godkendelser og nuværende ansøgning

Der er tidligere meddelt miljøgodkendelse på ejendommen efter Husdyrloven, dog ikke efter husdyrloven af 1. august 2017. Der er en eks. sl.svineproduktion i dag. Staldene er indrettet med 25 pct. fast gulv.

Der ansøges udelukkende om at få det godkendt efter den nye Husdyrlov, der foretages ingen produktions- eller bygningsmæssige ændringer.

Bregentved Gods har en eksisterende miljøgodkendelse til en produktion på 30.000 stk. slagtesvin, 32-115 kg.

Langesnag er en avlsgård under Bregentved Gods. Denne ansøgning omfatter et produktionsareal på 6.050 m².

Ammoniak og lugt

Der er i staldanlægget anvendt forsuring med tilhørende SmellFighter til reduktion af ammoniakafdamningen og lugt. Derudover er der valgt delvist spaltegulv med lav ammoniakafdamning og overdækning af alle gyllebeholdere. Forsuring reducerer ammoniakafdamningen fra det samlede staldanlæg med 64 %. Derved er de vejledende BAT-emissionsgrænseværdier overholdt.

Afstand til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt ved hjælp af lugtreducerende teknologi, SmellFighter, med en effekt på 51 %.

Støj, støv og transport

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige støjgener i forbindelse med driften, der ikke sker nogle ændringer. I sæsonen er der drift af korntørreri i forbindelse med udendørs kornsilos. Af andre støjklender er der primært tale om ventilationsanlægget på stalden samt transport, idet øvrig foderhåndtering sker indendørs. Moderne ventilationsanlæg er meget støjsvage, og der forventes ikke væsentlige gener for de omboende i lighed med i dag.

Transport til og fra anlægget vil ske via eksisterende vej fra/til Køgevej og derfra videre til Ladefogedvej. Transport igennem tæt bebyggelse forekommer ikke. Der vil til slagtesvineproduktionen samlet set være ca. 1.075 transporter pr. år, hvilket svarer til produktionens størrelse. Transporter foregår primært inden for normal arbejdstid, dog kan afhentning af slagtesvin til slagteri ske i perioden kl. 02.00-07.00, og i høstperioden vil transporter med korn kunne forekomme hele døgnet.

I forbindelse med indblæsning af korn i silos vil der i en kort periode omkring høst være støv herfra. Resten af tiden foregår korn/foder håndteringen indendørs i lukkede rørsystemer.

Opsummering

Alt i alt vurderes det, at det ansøgte projekt ikke at give anledning til væsentlige gener for de omboende eller den omkringliggende natur.

Alle lovgivningens miljøkrav vedrørende ammoniak og lugt samt anvendelse af BAT (Bedst Tilgængelige Teknik) er overholdt i projektet via de forskellige miljømæssige tiltag.

Nærværende tekstbilag er beskrevet med udgangspunkt i de oplysningskrav der fremgår af bilag 1 i *Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug*. Ønskes der yderligere oplysninger kan de indhentes ved sagsbehandlingen af sagen.

Ændringer i produktionsomfang, stalde og husdyrgødningslagre

Ingen.

Beliggenhed

Gården **Langesnave**, der tilhører Bregentved Gods, ligger 3,3 kilometer nordøst for Haslev. Den nærmeste byzone, 2,1 kilometer sydøst fra Langesnave, er Dalby med ca. 2.000 indbyggere. Mellem Langesnave og Dalby løber motorvej E47 i en nord-sydgående retning. Motorvejen løber 250 meter øst for Langesnave, og er det mest dominerende element i landskabet. Nord for Langesnave ligger motorvejsrampe med forbindelse til Køgevej.

Kommentar [MRH2]: Langesnave?

Køgevejen forsætter øst om Langesnave, så gården er omkranset af hoved- eller motorvej til tre sider. Nord for Langesnave på den anden side af Køgevej findes Høsten Torp, der er en lille samling af huse. Modsat Køgevej, i østlig retning, ligger Sofiedal Hestehave, der er et lille skovområde. Holtegård, der ligger op til Sofiedal Hestehave, har været forslået som en alternativ placering for svinefarmen, men på grund af de høje ammoniakværdier for svinefarme, er det ikke tilrådeligt at placere en svinefarm så tæt på et skovområde.

Landskabet umiddelbart omkring Langesnave er kendetegnet ved at være et stort, åbent og bølgende marklandskab med mange rækker af levende hegn og afgrænsede træklynger. De levende hegn består hovedsageligt af træerækker mellem 3-8 meter i højden.

Cirka 80 meter nord for Langesnave ligger der en beboelsesejendom og cirka 70 meter syd for **Langesnave** ligger der en landbrugsejendom. Begge ejendomme er ejet af ansøger. Særligt den sydlige gård vil opleves som en integreret del af det nye staldbyggeri.

Kommentar [MRH3]:

Produktionens påvirkning af omgivelserne

Lugtmission

Lugtgenerne fra udvidelsen af husdyrbruget forventes ikke at genere omkringboende, da lugtgeneafstande overholdes. Beregningerne fremgår af Husdyrgodkendelse.dk. Der anvendt forsuring med smelfighter til reduktion af lugtgenerne.

Samlet ammoniakemission, BAT emissionsniveau og ammoniakdeposition på naturområder

Den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets er på i alt 4.887 kg N. BAT emissionsniveauet er opfyldt.

Alle afskæringskriterier til kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt.

Landskabskarakteren

Langesnave ligger i et område, der er del af "Terslev landbrugslandskab med randmoræne". Området er blevet beskrevet i Landskabskarakteranalyse for Faxe Kommunes landskaber, hvor der står følgende:

Kommentar [MRH4]: langesnave

"Landskabet er sammensat af flere naturgeografiske elementer såsom randmoræne, små partier med hedeslette (ekstramarginale aflejringer) og bundmoræne (moræneler). Det giver generelt et jævnt bølget landskab, med randmorænen som eneste markante bakkedrag. Også arealanvendelsen er sammensat og varierer i forhold til andelen af skov, åbne marker og bebyggelses-grad. Der er tale om et åbent til transparent landbrugsland med en del skovpartier i den østlige og sydlige del. De fleste af skovene er gamle og afgrænset af diger, ligesom flere af marklodderne. Der findes en del spredt bebyggelse i samt blokudskiftede gårde i den vestlige del. I områdets centrale del findes tætliggende husmandssteder samt de store og historiske landejendomme Sofiedal og Storgården."

Langesnave ligger i et område, som landskabskarakteranalysen anbefaler, bliver beskyttet – primært på grund af randmorænenes karakteristika mod nord. Omkring Langesnave og Hø-

sten Torp er området fladere og randmorænen mindre markant. Området omkring Langesnåge er præget af små landsbyer og spredt bebyggelse i mindre landskabsrum, afgrænset af skovbryn og bakket terræn.

Det er vurderet at anlægget ikke falder uden for de planmæssige bestemmelser i området

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning og opbevaring af husdyrgødning, miljøteknologi.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er ingen alternative løsninger, eftersom det udelukkende er en ansøgning om at få produktionen reguleret efter den nye husdyrlov.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis ansøgningen ikke meddeles. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende godkendelse.

1.3 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1. Husdyrbruget

CVR-nummer for husdyrbruget

37628034

Navn på husdyrbruget *

FMP Langesnøge Aps

Beliggenhedsadresse *

Langesnøgevej 5

Postnummer *

4690

By *

Haslev

Husdyrbrugets ejendomsnummer *

3200000429

Kommunenavn: Faxe

Matrikel: 9a - Freerslev By, Freerslev

CHR-numre

• 125421 ✖

2. Ansøger

Ansøgers navn *

K/S Bregentved

Ansøgers adresse *

Koldinghus Alle 1

Postnummer *

4690

By *

Haslev

Telefonnummer *

20862870

E-mailadresse (En valid email er påkrævet for ansøger og/eller repræsentant)

ar@bregentved.dk

☐ Ejer af ejendommen er en anden end ansøger

☐ Ovenstående e-mailadresse skal modtage meddelelser om statusændringer vedrørende dette skema.

4. Repræsentant (konsulent)

CVR-nummer for repræsentant (konsulent)

39601966

Virksomhedsnavn

Gråkjær Landbrug A/S

Virksomhedsadresse

Fabersvej 15

Postnummer

7500

By

holstebro

Navn på repræsentant (konsulent)

Nina Gamby

Telefonnummer

24857356

E-mailadresse (En valid email er påkrævet for ansøger og/eller repræsentant)

ng@graakjaer.dk

☒ Ovenstående e-mailadresse skal modtage meddelelser om statusændringer vedrørende dette

1.3.1 ANDRE HUSDYRBRUG

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

1.4 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1.4.1 INDRETNING, DRIFT OG PRODUKTIONSAREAL

Produktionsarealet er uændret i nudrift, ansøgt drift. Der foretages ingen ændringer i det eksisterende staldanlæg, det er udelukkende en ansøgning om at lægge produktionen over i det nye husdyrgodkendelse.dk.

Der er samlet set et produktionsareal på 6.050 m². De eksisterende stalde er etableret med 25 pct. fast gulv.

Fordelingen af produktionsarealer, staldsystemer og dyretype er som følger:

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	3623	Mekanisk ventilation	6 m	(#137617) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	2800
Stald 2	3250	Mekanisk ventilation	6 m	(#137619) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	2800
Stald 3	521	Mekanisk ventilation	6 m	(#137621) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	450
Sum						6050
Nudrift						
Stald 1	3623	Mekanisk ventilation	6 m	(#137618) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	2800
Stald 2	3250	Mekanisk ventilation	6 m	(#137620) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	2800
Stald 3	521	Mekanisk ventilation	6 m	(#137622) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	450
Sum						6050
8 års drift - Ingen data						

Situationsplan

Slagtesvinene vil i staldanlægget gå på delvis spaltegulv, med 25-49 % fast gulv.

Bygningerne er ca. 9.200 m², 7,5 m høj og med en taghældning på ca. 15 grader. I husdyr-godkendelse.dk er der angivet et produktionsareal på 6.050 m². Staldene er opført i grå betonelementer og med fibercementtag i grå (B9). Foderladen er ca. 12 m høj med en taghældning på ca. 30 grader.

Indlevering af smågrise sker i tilknytning til foderlade, mens udlevering vil finde sted på modsatte side i forbindelse med sektionen i midten af anlægget.

Der er afløb fra alle stalde til gyllebeholderen.

Ventilationssystem.

Oplysning om ventilationsanlæg, herunder type, kapacitet, antal afkast, afkastenes placering og afkasthøjde:

Stald nr.	Type (over-, under-, ligetryk, diffust)	Kapacitet [m ³ /h]	Antal pr. sektion	Placering afkast	Afkast-højde [m]	Lufthastighed i afkast [m/s]

Stald 1, 2 og 3	Combidiffus	60.000	4	tagflade	1	14

Tabel Ventilationsoversigt.

Lager til husdyrgødning

Lager	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Gyllebeholder 1	4.000 m ³	Overdækning
Gyllebeholder 2	4.000 m ³	Overdækning
Gyllekanaler	1.000 m ³	
Procestank	50 m ³	Overdækning
Fiberfraktion	I gyllebeholder	Overdækning
Køgevej 43	4.000 m ³	Overdækning
Samlet kapacitet	13.050 m³	

Tabel : Lageroversigt.

Der er 2 stk. opbevaringslagre på ejendommen på hver 4.000 m³. Dertil kommer gyllekanalerne på 1.000 m³ og en fortank på 50 m³. Højden på beholderne inkl. overdækning er ca. 9 m. derudover anvendes den ene beholder beliggende Køgevej 43 til husdyrgødning fra den ne produktion.

Der er fast overdækning på de fire gyllebeholdere i form af teltdug, hvilket reducerer ammoniakfordampningen og den samlede lugtpåvirkning fra ejendommen.

Foderopbevaring og anlæg.

Der er et siloanlæg bestående af 4 stk. siloer i forbindelse med foderlade. Siloerne har en højde på ca. 12,4 m og en diameter på 15 m.

Rengøring

Al rengøringsvand ledes til gyllebeholder og udbringes med husdyrgødningen.

Det vurderes, at anlæg og opbevaringsanlæg lever op til de gældende miljøregler, og er indrettet og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser med de stillede vilkår.

1.5 LOKALISERING OG BELIGGENHED

Gården Langesnage, der tilhører Bregentved Gods, ligger 3,3 kilometer nordøst for Haslev. Den nærmeste byzone, 2,1 kilometer sydøst fra Langesnage, er Dalby med ca. 2.000 indbyggere. Mellem Langesnage og Dalby løber motorvej E47 i en nord-sydgående retning. Motorvejen løber 250 meter øst for Langesnage, og er det mest dominerende element i landskabet. Nord for Langesnage ligger motorvejsrampe med forbindelse til Køgevej.

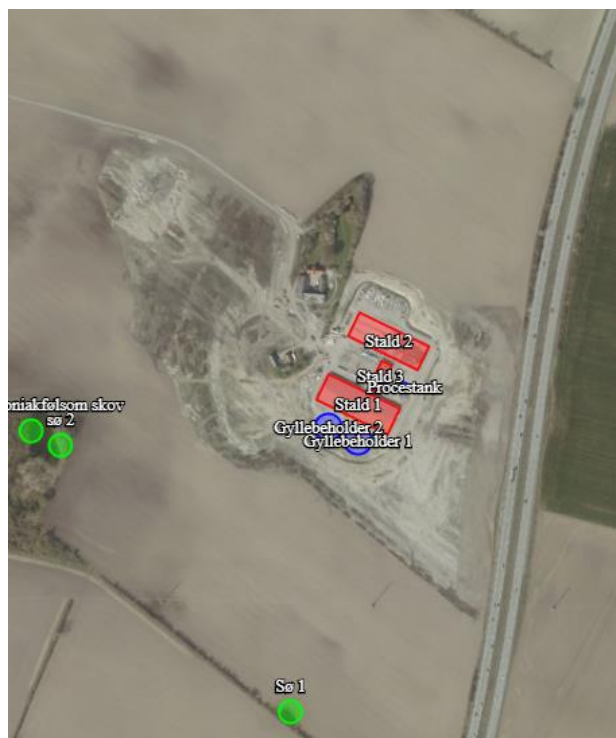
Køgevejen forsætter øst om Langesnage, så gården er omkranset af hoved- eller motorvej til tre sider. Nord for Langesnage på den anden side af Køgevej findes Høsten Torp, der er en lille samling af huse. Modsat Køgevej, i østlig retning, ligger Sofiedal Hestehave, der er et lille skovområde. Holtegård, der ligger op til Sofiedal Hestehave, som dengang blev forslået som en alternativ placering for svinefarmen, men på grund af de høje ammoniakværdier for svinefarme, er det ikke tilrådeligt at placere en svinefarm så tæt på et skovområde.

Landskabet umiddelbart omkring Langesnage er kendetegnet ved at være et stort, åbent og bølgende marklandskab med mange rækker af levende hegn og afgrænsede træklynger. De levende hegn består hovedsageligt af trærækker mellem 3-8 meter i højden.

Cirka 80 meter nord for Langesnage ligger der en beboelsesejendom og cirka 70 meter syd for Langesnave ligger der en landbrugsejendom. Begge ejendomme er ejet af ansøger. Særligt den sydlige gård vil opleves som en integreret del af det nye staldbyggeri.

Kommentar [MRH5]:

Kort med placering af stalde:

Landskabskarakteren

Langesnageligger i et område, der er del af "Terslev landbrugslandskab med randmoræne". Området er blevet beskrevet i Landskabskarakteranalyse for Faxe Kommunes landskaber, hvor der står følgende:

"Landskabet er sammensat af flere naturgeografiske elementer såsom randmoræne, små partier med hedeslette (ekstramarginale aflejringer) og bundmoræne (moræneler). Det giver generelt et jævnt bølget landskab, med randmorænen som eneste markante bakkedrag. Og så arealanvendelsen er sammensat og varierer i forhold til andelen af skov, åbne marker og bebyggelses-grad. Der er tale om et åbent til transparent landbrugsland med en del skovpartier i den østlige og sydlige del. De fleste af skovene er gamle og afgrænset af diger, ligesom flere af marklodderne. Der findes en del spredt bebyggelse i samt blokudskiftede gårde i den vestlige del. I områdets centrale del findes tætliggende husmandssteder samt de store og historiske landejendomme Sofiedal og Storgården."

Langesnageligger i et område, som landskabskarakteranalysen anbefaler, bliver beskyttet – primært på grund af randmorænenes karakteristika mod nord. Omkring Langesnagel og Høsten Torp er området fladere og randmorænen mindre markant. Området omkring Langesnagel er præget af små landsbyer og spredt bebyggelse i mindre landskabsrum, afgrænset af skovbryn og bakket terræn.

Det er vurderet at anlægget ikke falder uden for de landskabsmæssige bestemmelser i området

Planmæssige forhold

Langesnageligger i et område, der i Faxe Kommuneplan 2013 er udlagt som område til særligt værdifuldt landbrugsjord, hvor kommunen i særlig grad vil varetage de landbrugsmæssige interesser ved planlægning og enkelt-sagsbehandling. I retningslinjerne for særligt værdifuld landbrugsjord, står blandt andet følgende:

Kommentar [MRH6]: langesnagel

- ❖ Kommunen skal sikre sig, at der ved udvidelser og nyetableringer af husdyrbrug er truffet de nødvendige foranstaltninger fra ansøgers side, til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. De nærmere regler, herunder hvilke hensyn, der konkret kan tages til omgivelserne, er fastlagt i husdyrlovgivningen.
- ❖ Ved opførelse af ny bebyggelse på et husdyrbrug uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer og opførelse af ny bebyggelse, der ikke er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom, skal kommunen sikre sig, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes. For byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt, og som opføres uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, skal kommunen vurdere beliggenheden og udformningen af det ansøgte

Nye driftsbygninger skal som hovedregel opføres i tilknytning til eksisterende bygninger på en landbrugsejendom. Når en driftsbygning af forskellige årsager ikke kan placeres i direkte tilknytning til ejendommen, kan der findes en fritliggende placering. Kommunen skal godkende placering og udformning, så landskab, natur og miljø påvirkes mindst muligt.

Opsummering

Med baggrund i ovenstående oplysninger om lokalisering og planforhold vurderes det af overgangen til den nye godkendelse ikke vil have indvirkning på kulturmiljøet. Da der ikke foretages bygningsmæssige ændringer er der ingen visuelle ændringer.

1.5.1 FASTE AFSTANDSKRAV

Anlæggets placering i forhold til de generelle afstandskrav fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Generelle afstandskrav -

	Krav	Afstand	Beskrivelse
Byzone	300 m	Ca. 2.137 m	Dalby
Samlet bebyggelse	300 m	Ca. 764 m	Høsten
Nabo beboelse	50 m	Ca. 749 m	Køgevej 14, 4690 Haslev
Kirke		Ca. 1.500 m	Freerslev Kirke, Freerslev Annex 1 ,4690 Haslev
Zone status			Landzone
Fredninger		Ca. 1.300	Kirkefredninger
Beskyttede naturtyper jf. § 7	300 m	Ca. 2.000 m	Beskyttet overdrev/hede
§ 3-områder		Ca. 280 m	Gravet sø sydvest for ejendommen
Ammoniak følsom skov		Ca. 1.190 m	Sofiendal Hestehaveskov (skoven/bevoksningen syd for ejendommen er ikke ammoniak følsom, da den ikke lever op til alderskriteriet.
Natura 2000		Ca. 3.100 m	EF-Fuglebeskyttelsesområde. Søer ved Bregentved og Gisselfeld
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	>25 m	
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	>50 m	
Vandløb – herunder dræn	15 m	>15 m	
Søer	15 m	Ca. 440 m	
Offentlig vej	15 m	>15 m	
Privat vej	15 m	>15 m	
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	
Beboelse på samme ejendom	15 m	>15 m	
Naboskel	30 m	>30 m	
Kirkebyggelinie	300 m	>300 m	
Sø- og åbeskyttelseslinie	150 m	>150 m	
Skovbyggelinie	300 m	878 m	
Strandbeskyttelseslinie	300 m	>300 m	
Fortidsminder		Ca. 960 m	Langhøj. Stenalder. Frednr. 36271

Ejendommen overholder de generelle afstandskrav.

1.5.2 KORT OVER FREDNINGER OG BESKYTTESLINJER

1.6 FORANSTALTNINGER TIL BEGRÆNSNING AF DET ANSØGTES VIRKING PÅ MILJØET

1.6.1 AMMONIAKEMISSION

Emissionen af ammoniak er beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4138,2	749,1	4887,3
Nudrift	4138,2	749,1	4887,3
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

Gyllen behandles i et forsøringsanlæg til reduktion af ammoniak.

Gyllen ud- og indsluses fra kanalsystemet, og behandles med svovlsyre i en udendørs underjordisk betontank. Teknikken og kravene til forsuring er beskrevet i teknologibladet "Svovlsyrebehandling af gylle, rev. 23-05-2011". Tilsætning af syre til gylle bevirker, at gyllens pH-værdi falder, hvorved gyllens indhold af ammoniak-kvælstof i stigende omfang omdannes til ammonium (NH₄⁺), der ikke fordampes. Ved tilsætning af 4-6 kg koncentreret svovlsyre (H₂SO₄) pr. 1.000 kg svinegylle sænkes gyllens pH-værdi til mellem pH 5,5 og 6,0.

Det vurderes, at der er benyttet en af de mest effektive teknologier til fjernelse af ammoniak, hvorfor det ikke vurderes at der er behov for at gøre yderligere i forbindelse med overgangen til det nye husdyrgodkendelse.dk

1.6.2 AMMONIAKDEPOSITION TIL NATUROMRÅDER

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden,

og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

Der kan endvidere foreligge arealfredninger i eller nær ved den ansøgte anlæg, hvor det skal vurderes, om fredningsbestemmelserne bliver overholdt, hvis der sker en væsentlig negativ påvirkning med ammoniak af området.

1.6.1 KATEGORI 1-NATUR

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinte eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende kliddannelser (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantesamfund (8230).

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev inden for Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal (www.arealinformation.dk), idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom ud over ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE inden for 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

Den nærmeste kategori 1-natur er kvælstoffølsomme habitatnaturtyper (se figur 3) i Natura 2000-område 161, Søer ved Bregentved og Gisselfelt. Her findes søerne Ulse Sø og Sø Thorup Sø i en afstand af hhv. 3,9 og 4,8 km syd-sydvest for anlægget. Disse søer er kortlagt som kransnålsøer (typekode 3140). Nord for anlægget, i en afstand af ca. 5½ km fra anlægget findes kortlagt hængesæk (typekode 7140) og skovbevokset tørvemose (91D0) i Natura 2000-område 159, Bagholt Mose.

Totaldepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år på de kortlagte forekomster af kvælstoffølsomme habitatnatur i Natura 2000 område 161, Søer ved Bregentved og Gisselfelt.

Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

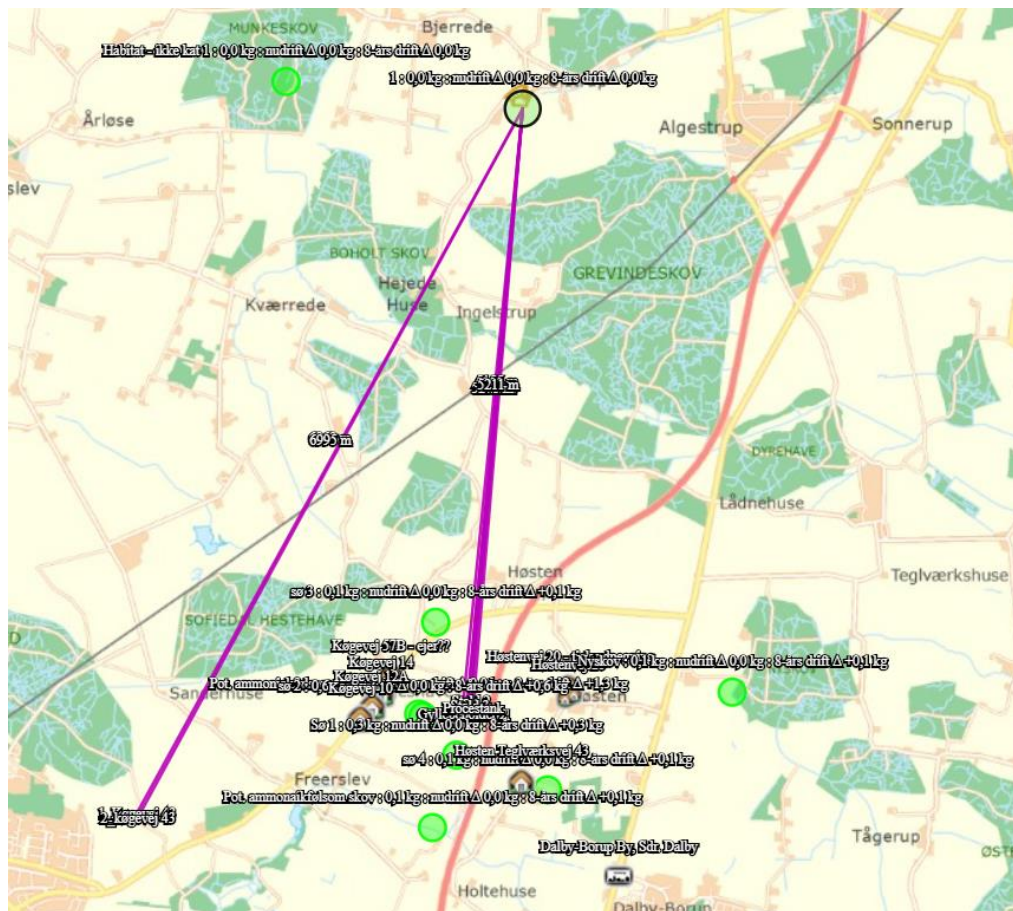
Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jfr. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Da der ikke er nogen deposition indenfor Natura 2000-områderne, vil der ikke ske nogen væsentlig negativ påvirkning af naturtyper og arter for beskyttelsesområderne.

Samtidigt vurderes det, svinebruget ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra anlægget udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen.

Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket af nogen deposition af kvælstof, der hidrører fra anlægget.

Kategori 2 naturområde:

For højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som ligger udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 2-natur) er beskyttelsesniveauet en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha år. Totaldepositionen af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,0 kg N/ha år i for det nærmeste område.

Totaldepositionen på nærmeste overdrev er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Det vurderes, at afsætning af ammoniak fra produktionen på Langesnave, til § 7-området ikke indebærer nogen risiko for en negativ påvirkning på grund af den store afstand til området.

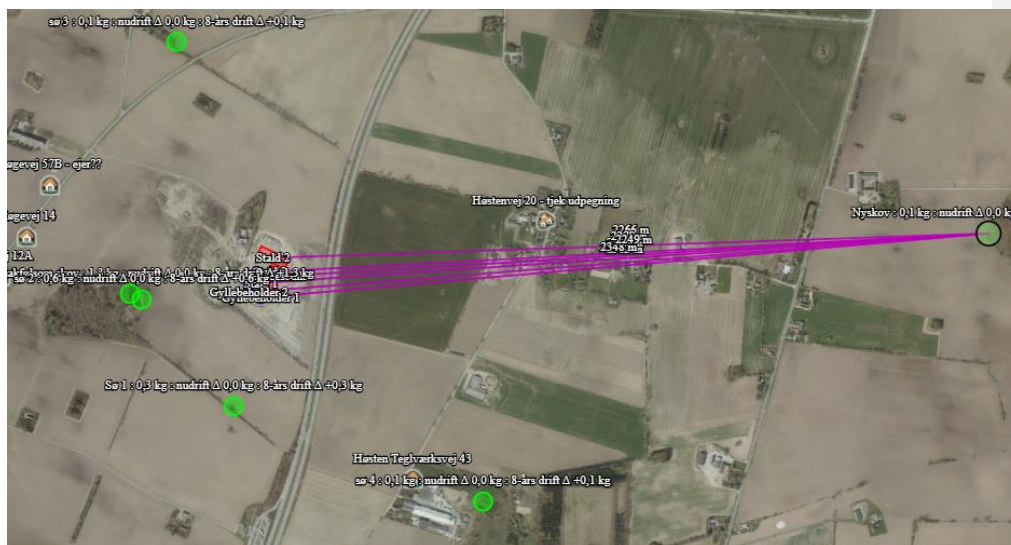
Kategori 3 naturområde:

For heder, og overdrev samt moser og ammoniakfølsomme skove uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 3-natur) er beskyttelsesniveauet en merdeposition på 1,0 kg N/ha år. Sidstnævnte beskyttelsesniveau kan dog ud fra en konkret vurdering fastsættes højere. Merdepositionen af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,0 kg N/ha år i det nærmest beliggende §3 natur i kategori 3 natur.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

Nærmeste kategori 3-mose er beliggende 1,8 km sydvest for anlægget. Da merdepositionen be-regnes til 0,0 kg N/ha/år, er dette naturområde ikke besigtiget.

Nærmeste kategori 3-skove er beliggende mellem 1,2 - 2,5 km fra anlægget i alle retninger på nær syd og udgøres af Sofiendal Hestehave (mod vest), Torpeskov (mod nordvest), Tollerød Orned (mod nord), Dyrehaven (mod nordøst) og Nyskov (mod øst). Den nærmeste af disse skove er Sofiendal Hestehave. Skovene, bortset fra sidstnævnte, eller relevante dele af skove-ne, er alle besigtiget i august 2013.

Det skovbevoksede område ca. 700 meter sydvest for ejendommen er et tidligere engområde, der i midten af 1950-erne var overvejende lyståbent. Dette krat-/skovområde er kategori 3-skov.

Sofiendal Hestehave

Der er tale om en varieret skov med nåletræskulturer samt ege- og bøgebevoksninger. Egebevoksninger udgøres af dels ret unge, endnu rækkestillede bevoksninger, og dels af ældre bevoksninger (80-100 år) med rig og veludviklet underskov og busklag. Der sker p.t. udtynning af underskoven. Urtelaget er stedvist veludviklet med forekomst af Mose-Bunke, Skov-Star, Akselblomstret Star, Almindelig Hunde-Kvik, Krybende Læbeløs, Lund-Fladstjerne, og stedvist ses den halvsjældne Lådden Perikon. Ikke sjældent forekommer Avnbøg i underskoven. Skovtypen kan karakteriseres som habitatnaturtype 9160, "Egeblandskov på middelfugtig bund". Bøgebevoksningerne varierer ligeledes i alder og alderssammensætning inden for bevoksningerne. Urtelaget er generelt dårligt udviklet pga. overvejende dårlig lystilgang. Hyp-

pigt ses Skovmærke, Almindelig Hunde-Kvik, Lund-Fladstjerne og Hvid Anemone. Skovtypen kan karakteriseres som 9130, "Bøgeskov på muld".

I den undersøgte del af skoven (den østligste del) findes ikke værdifulde skovbryn.

Torpeskov

Skoven udgøres af overvejende bøge- og egebevoksninger. Bøgebevoksningerne er forholdsvis gamle og syner høstmodne. Sparsomt urtelag som følge af skygge. Her ses dog Skovmærke, Almindelig Hunde-Kvik, Smalbladet Mangeløv og nær skovbrynene, hvor det er forblæst tillige, Lund-Rapgræs. Skovtypen kan karakteriseres som 9130, "Bøgeskov på muld". Egebevoksninger udgøres af midaldrende bevoksninger med rig og veludviklet underskov og busklag. Urtelaget er stedvist veludviklet med forekomst af Mose-Bunke, Skov-Star, Aksel-blomstret Star, Almindelig Hunde-Kvik, Krybende Læbeløs og Lund-Fladstjerne. Den stedvise meget tætte underskov rummer bl.a. Avnbøg, Hassel, Navr, Hvidtjørn, Skov-Elm og Almindelig Hæg. Skovtypen kan karakteriseres som habitatnaturtype 9160, "Egeblandskov på middel-fugtig bund". Skovbryn mod syd rummer Avnbøg, Navr, Kvalkved, Almindelig Hvidtjørn, Dunet Gedeblad, Rød Kornel mm. En artssammensætning, der er værdifuld og karakteristiske for løvskov på Stevns - Sydsjælland. En iøjnefaldende mindesten findes ved indgangen til skoven fra syd.

Grevindeskov (Tollerød Orned)

Der er tale om bøge- og egebevoksninger, samt tillige talrige nåletræskulturer, hvoraf nogle nyligt er afdrevet. Egebevoksningerne (iblandet Bøg og Ahorn) på bund med varierende fugtighed rummer et rigt og karakteristisk urtelag for sjællandske løveskove på middelfugtig bund. Talrigt forekommer Almindelig Bingelurt, Vorterod, Skovmærke, Almindelig Guldnaelde, Småblomstret Balsamin, Stinkende Storkenæb og Almindelig Hunde-Kvik mm. Denne skovtype kan typificeres som "Egeblandskov på middelfugtig bund", 9160. Stedvist findes ret unge bøgskulturer ("Bøgeskov på muld", 9130) eller rene bevoksninger af Ahorn. Den fredede orkidé Skov-Hullæbe er endog meget hyppigt forekommende i skoven. Den sjældne Kær-Storkenæb findes med en lille bestand i det mindre skovområde øst for motorvejen.

Turebyholm Dyrehave

Indhold: lysåbent skovområde med enge og dyrehavekarakter. Den nordlige del af dyrehaven består overvejende af ældre, højstammet bøg med ret sparsomt og skygget urtelag af Skovmærke, Almindelig Hunde-Kvik, Småblomstret Balsamin mm. Bevoksningen, der gennemgående er tør, kan karakteriseres som "Bøg på muld", 9130. Der findes en fin randbevoksning af ældre StilkEg og Bøg (> 200 år). Dette er landskabeligt flot især i sammenhæng med den langstrakte skoveng i dyrehavens nordlige del.

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
1	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nyskov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,1
Pot. ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,1
sø 4	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,0	0,1
sø 3	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,0	0,1
sø 2	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,6	0,0	0,6
Sø 1	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,3	0,0	0,3
Pot. ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,3	0,0	1,3
Overdrev - sydøst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev - nordvest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev - sydvest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Habitat - ikke kat 1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Habitatområde - ikke kat 1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Habitatområde - ikke kat 1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha/år
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Klit	10-25 (klit 10-20; fugtige klitlavninger 10-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Fersk eng	15-25
Strandeng	30-40
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens " bilag 3.

Vurdering

Kategori 1-natur: Afstanden mellem anlægget og de nærmeste kategori 1-naturområder (kransnålalgesøerne Ulse Sø og Sø Thorup Sø) er så stor, at der ikke er nogen påvirkning af den pågældende naturkategori. Totaldepositionen er 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelseskriteriet for Kategori 1-natur er overholdt.

Kategori 2-natur: Totaldepositionen på det nærmest beliggende kategori 2-overdrev er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Afskæringskriteriet på maksimalt 1,0 kg N/ha/år i totaldeposition er dermed ligeledes overholdt.

Kategori 3-natur:

Etablering af dyreholdet på Langesnave må ikke medføre, at tilstanden i de beskyttede natur-typer eller ammoniakfølsomme skove påvirkes negativt.

Hvad angår kategori 3-skovene er tålegrænsen for de tre konstaterede habitatnaturtyper, "Bøgskov på mor, 9110" "Bøgskov på muld, 9130" og "Egeblandskov på middelfugtig bund, 9160" på 10-20 kg N/ha/år. Dette indebærer, at den nedre tålegrænse alene i kraft af baggrundsbelastningen på 13,2 kg N/ha/år overskredet.

Skovene rummer dog ikke en epifytflora (af mosser eller laver) der gør, at de vurderes for særlig følsomme overfor atmosfærisk kvælstofbelastning. Desuden vurderes jordbunden at være middel - rig muldbund. Der er ikke fundet arter eller partier i skovbunden, som tyder på et højt kalkindhold. Urtelaget er varieret og rigt. Det floristiske indhold er primært bestemt af lystilgang og fugtighed.

Da skovene ikke rummer nogen nævneværdig epifytflora, og ikke rummer bevoksninger på udpræget næringsfattig bund, kan der ikke argumenteres for at bruge skovenes nedre tålegrænse (10 kg N/ha/år).

Den samlede vurdering for de 4 besigtigede skovområder er, at de er værdifulde som levested for et varieret plante- og dyreliv, der er karakteristisk for Syd- og Midtsjælland. Skovene er imidlertid af en karakter, der alene berettiger, at den øvre tålegrænse anvendes som tærskelværdi for, hvornår en tilstandsændring kan forventes ved overskridelse. Dvs. at såfremt belastningen af skovene, inkl. baggrundsbelastningen, er mindre end 20 kg N/ha/år, vurderes det, at skovene ikke ændrer karakter eller naturindhold.

Der er foretaget depositionsregning på nærmeste kategori 3-skov 1.050 meter nordvest for anlægget. Merdepositionen beregnes til 0,1 kg N/ha/år, og er mindre end afskæringskriteriet på 1,0 kg N/ha/år.

Natura 2000-områder

EU har en overordnet målsætning om at stoppe forringelser af biodiversiteten senest i 2010. Ét af de vigtigste midler til at opfylde denne målsætning er de såkaldte Natura 2000-direktiver (Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv).

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også Ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 Ramsarområder i Danmark.

Det nærmeste Natura 2000-område er Natura 2000-område nr. 161, Søer ved Bregentved og Gisselfeld. Det ligger 3,2 km sydsydvest for anlægget. Næst nærmeste Natura 2000-område er nr. 159, Bagholt Mose ca. 5,5 km nordvest for anlægget på Langesnave

De nærmeste Natura 2000-områder er kort beskrevet nedenfor og udpegningsgrundlagene ses i Natura 2000-basisanalyserne /15,17/.

Søerne ved Bregentved og Gisselfeld: Natura 2000-området har et areal på i alt 597 ha fordelt på 5 søer og deres næropland, som hovedsageligt består af landbrugsland og lidt skov. Søerne ligger i et højtliggende moræneområde på hver sin side af et vandskel. Ejlemade sø, Ulse sø og småsøerne omkring Bregentved Gods afvander til Tryggevælde Å, mens Sørtorup Sø og Nielstrup Sø afvander til Susåen. Ulse Sø og Sørtorup Sø er dybe kildefødte søer op-

stået som dødishuller, mens Ejlemade og Nielstrup søer er lavvandede med middeldybder på ca. 1 m. Søerne er meget fuglerige og udgør vigtige raste- og yngleområder /17/.

Bagholt Mose: det lille Natura 2000-område på 13,6 ha udgøres af den fredede Bagholt Mose beliggende i Munkeskov ved Haslev. Mosen har oprindeligt været en tørvedannende mose, men efter tidligere tiders tørvegravning fremstår den i dag som en mosaik af forskellige mose typer og er levested for en række sjældne planter og dyr. En stor del af mosen udgøres af skov-bevokset tørvemose og ellesump, men det er i den arealmæssigt beskedne, lysåbne del, at de største naturværdier findes. Da den tidligere tørvegravning stedvist har blotlagt kalkholdige lag, vokser her planter karakteristiske fra forskellige naturtyper tæt sammen. Den sjældne liden kæruld vokser her i stort antal sammen med bl.a. orkidéer som mygblomst, plettet gøgeurt og hjertelæbe. Mosen er også en vigtig lokalitet for en række sjældne arter af mosser, og kær-gittermos (*Cinclidium stygium*) har sit eneste voksested uden for Jylland her. Arten kendes i alt fra 4 lokaliteter i landet.

Den skovbevoksede del af Bagholt Mose består overvejende af bevoksninger af rød-el eller dunbirk iblandet tørst, almindelig røn, rødgran og gråpil /15/.

Som konsekvens af afstanden mellem anlægget på Langesnave og Natura 2000-områderne er der ikke nogen målbar deposition på naturtyper eller arter inden for beskyttelsesområderne.

1.6.2 NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 3 I NATURBESKYTTELSESLOVEN OG SÅRBARE ARTER, HERUNDER BILAG IV-ARTER

En række habitatnaturtyper og § 3-arealer er sårbare over for nitrat- og fosforpåvirkninger - vandløb og søer, samt våde terrestriske naturtyper som kilder, væld og kær. Tilstanden i natur-arealer må ikke ændres uden forudgående dispensation fra kommunen. I Danmark findes der 80 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttede i deres naturlige udbredelsesområder ifølge direktivets artikel 12. På eller nær anlægget findes med stor sandsynlighed Bilag IV-padderne Springfrø, Spidssnudet Frø og Stor Vandsalamander.

Især de § 3-naturområder og levesteder for Bilag IV-arter, der ligger lige op til anlægget, vil være under direkte påvirkning. Der er i 2014 foretaget besigtigelse af naturområder (vandhuller, enge, moser) indenfor 1000 meter fra anlægget (figur 5). Vandhuller, der var beliggende i høje rapsmarker, er dog ikke besigtiget, da de ikke har været tilgængelige i perioden for besigtigelser.

Vandhuller og andre § 3-naturtyper samt levesteder for Bilag IV-padder

Anlægget er beliggende i et område med mange markvandhuller og få andre naturområder (bortset fra skove), se figur 5. Data fra de vandhuller, der er besigtiget i 2014, er oversigtligt sammenfattet i tabel 11.

De besigtigede vandhuller har gennemgående god til moderat naturtilstand. Flere vandhuller end gennemsnitligt i området er i deres nuværende tilstand lysåbne og ikke beliggende på intensivt drevne arealer. Enkelte er habitatnaturtype "Næringsrig sø med flydebladsvegetation" (typekode 3150). Dette er en meget bredt defineret søtype, der inkluderer eutrofierede vandhuller domineret af arter af Andemad. Ingen af disse registrerede vandhuller er imidlertid næringsbegrænsede.

Vandhul nr. 10 derimod er et større nygravet vandhul med rig forekomst af kransnålalger. Søen er habitatnaturtype 3140 (kransnålalgesø) med en tålegrænse på 5-10 kg N/ha/år. Ved besigtigelse i juni 2014, foregik der fodring af ænder i vandkanten.

Af terrestriske § 3-naturområder omkring anlægget findes der ikke nogen inden for den nærmest 1½ km omkring anlægget

Anlægget ligger som nævnt i et skovrigt område med mange vandhuller. Dette indebærer, at selvom der er intensiv dyrkning af agerjorden, er livsbetingelserne for flere paddearter relativt gode. I 8 ud af 14 besigtigede søer og vandhuller er der fundet ynglende Bilag IV-padder, eller lokaliteten er vurderet at være en potentiel ynglebiotop.

Af de besigtigede vandhuller er tre registreret som aktuelle levesteder for Bilag IV-padderne Springfrø og/eller Stor Vandsalamander. Desuden er andre vandhuller registreret som potentielt levested for Springfrø, Stor vandsalamander eller Spidssnudet Frø (se tabel 11). 6 vandhuller er i så dårlig naturtilstand, at de ikke er vurderet egnede som levested.

I vurderingen af, hvorvidt et givent vandhul eller naturområde vurderes at være potentielt levested for en eller flere Bilag IV-padder er inddraget en række levestedsparametre. Det drejer sig primært om:

- er vandhullet helt eller delvist lysåbent, dvs. kan vandet blive opvarmet
- forekommer der lavvandede partier
- er det massivt eutrofieret
- forekommer der (tegn på) andefodring, -udsætning eller fisk
- er bilag IV-arten udbredt i området
- er der raste-/forurageringsområder i nærheden
- indgår vandhullet i et netværk af levesteder, og er der mulighed for vandring/spredning mellem disse
- · Miljøgodkendelse · Langesnage, Langesnogvej 5, 4690 Haslev 42
- ☐ forekommer der levende hegn og naturarealer i øvrige omkring vandhuller

Springfrø er udbredt på Sydsjælland og specielt i områder nær løvskov. I skovrige områder med mange vandhuller eller oversvømmelser kan den optræder endog meget talrigt. Springfrø yngler desuden gerne i markvandhuller, men opholder sig i skov og beplantninger uden for yngletiden.

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne i kommunen. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst.

Spidssnudet Frø er sjælden i områder uden større enge og moser. Den yngler i oversvømmelser på disse i foråret og fouragerer resten af året i naturområderne.

Udover nævnte Bilag IV-padder er der ved besigtigelserne registreret Lille Vandsalamander, Grøn Frø og Skrubtudse. Alle padder i er fredede i Danmark.

Af øvrige Bilag IV-arter findes i området en række flagermusarter, disse er ligeledes på habitatdirektivets Bilag IV. De almindeligste og mest sandsynlige arter i Faxe Kommune er vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus og dværgflagermus /5,8,9/. Alle flagermus i Danmark er fredede, og flere arter er tillige rødlistet.

Øvrige fredede eller rødlistede arter

Der er ikke i forbindelse med besigtigelserne af naturområder nær anlægget eller i øvrigt registreret forekomst af andre rødlistede i området, der kan påvirkes af projektet. De fredede orkidé Skov-Hullæbe og Tyndakset Gøgeurt findes i flere af de omgivende skove.

Opsummering

Da denne ansøgning udelukkende drejer sig om en overgang til den nye husdyrlov vurderes det at der ikke sker en yderligere påvirkning af kategori 1, 2 eller 3 natur

1.6.3 LUGTGENEAFSTANDE OG LUGTEMISSION

Lugtemissionen fra husdyrbrug stammer primært fra produktionsanlæggene. I Husdyrgodkendelsesloven findes i §§ 6 og 8 en række afstandskrav i relation til placering af stalde,

møddinger m.v. Mange forhold kan influere på lugtemission fra produktionsanlæg, herunder f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgraden, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystemet samt hygiejnen i stalden.

Ved vurdering af om der forekommer lugtgener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt og i forbindelse med pumpning, omrøring og udkørsel af gylle.

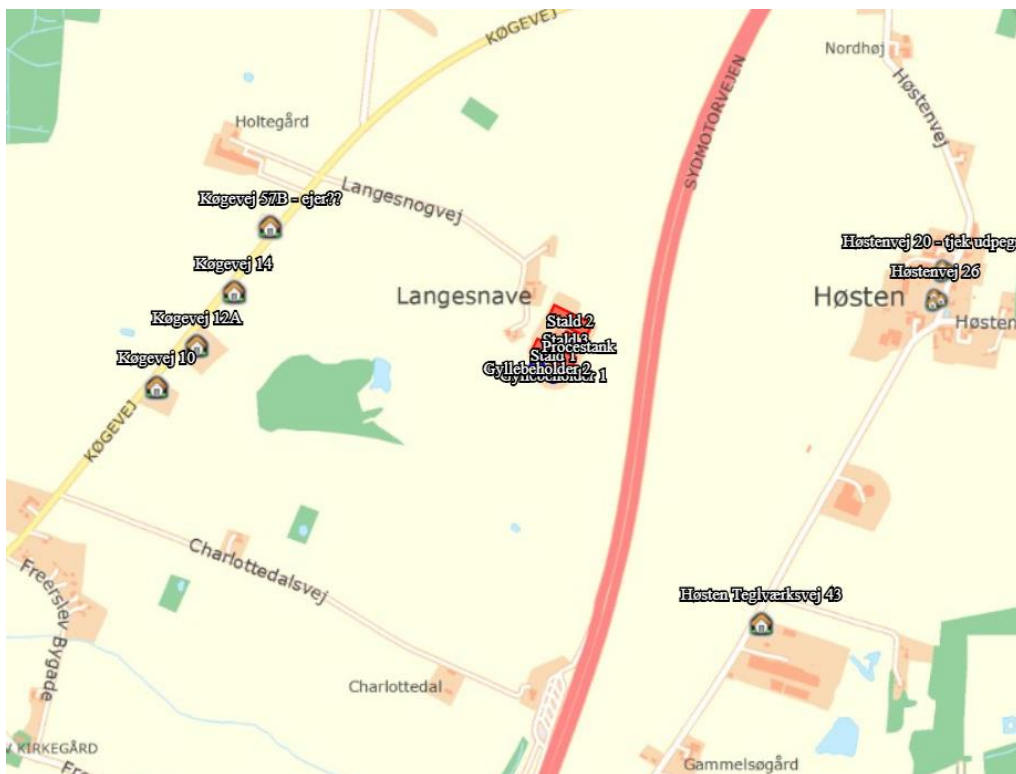
Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen opsat 3 genekriterier i forhold til lugtemission fra husdyrproduktionens anlæg. I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstanden for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkelt beboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af gene-kriterierne for lugt.

Geneafstanden er den minimumsafstand der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides. Indeholdt i udregningen er blandt andet anlæggets beliggenhed, husdyrtype, data for fremherskende vindretning og hastighed mv.

Udgangspunktet for beregningerne er det ansøgte dyrehold. I tabel 12 ses IT-ansøgningssystemets beregnede geneafstande, samt den faktiske afstand for produktionen på Langesnave, Langesnogvej 5, 4690 Haslev til de 3 geneområder.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Høsten Teglværksvej 43	0	NY	306,2	245	805,6	Ja
Køgevej 10	0	NY	306,2	306,2	944,7	Ja
Køgevej 12A	0	NY	306,2	306,2	845,2	Ja
Køgevej 14	0	NY	306,2	306,2	768,1	Ja
Køgevej 57B - ejer??	0	NY	306,2	306,2	722,7	Ja
Høstenvej 20 - tjek udpegning	0	NY	615	615	896,4	Ja
Høstenvej 26	0	NY	615	615	868,2	Ja
Dalby-Borup By, Sdr. Dalby	0	NY	798,6	758,7	1976,2	Ja

Lugtkilder - staldluft

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnligt rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilationsafkast blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret minimum 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget. Der er påsat smellfigther, hvilket reducerer lugtgeneafstandene med 51 pct.

Lugtkilder - husdyrgødning

Der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle. Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages så vidt det er muligt indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gyllen foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde, men en del af gyllen nedfældes eller nedpløjes/nedharves forud for etablering af vinterraps og vårsæd for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid.

1.7 ØVRIGE EMISSIONER OG GENE BEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER

1.7.1 STØJ

På ejendommen kommer der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Da naboer er placeret mere end 100 m fra staldene vurderes det, at disse ikke vil blive generet af støj fra ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det, at omkringboende ikke vil blive generet af støj fra husdyrbruget.

1.7.2 LYS I STALDEN OG UDENDØRSLYS

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørs belysning, da lyset kun vil være kortvarig tændt om natten i forbindelse med fodring.

Der er udendørsbelysning ved indgangen til stalden. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

På grund af ejendommens beliggenheden og brug af kunstigt lys vurderes det, at omkringboende og trafikanter ikke vil blive generet eller påvirket negativt af lys fra ejendommen.

Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af tidsur. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 6 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere. Mht. lys i staldene er det et todelt system, dvs. i dagtimerne reguleres lysstyrken efter dyrenes behov, og når der er medarbejdere i stalden, kan der tændes ekstra lys. Om natten er lyset slukket.

Det vurderes, at belysning vil kunne ses, men ikke være til væsentlig gene for omboende.

1.7.3 FLUER OG SKADEDYR

Generelt vil ansøger være opmærksom på bekæmpelse af skadedyr. Der sørges for at opretholde god hygiejne i staldbygninger m.v. på ejendommen for at minimere fluegenerne. Driftsbygningerne holdes løbende rene og pæne.

Der vil blive anvendt rovfluer i staldene til bekæmpelse af almindelige fluer.

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til gældende retningslinjer på området (Institut for Agroøkologi, Århus Universitet). Specifikt mod rottebekæmpelse på ejendommen vil der blive indgået en aftale om forebyggende bekæmpelse med firmaet Anticimex, som opsætter rottekasser. Korn opbevares i lukkede metalsiloer.

1.7.4 STØV FRA STALDE OG FODER

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggeligt management og hygiejne.

Der vil ikke være støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system.

I forbindelse med høst og indblæsning af korn i siloen, kan der forekomme støvgener. Pga. afstanden til nærmeste nabo vurderes det, at naboer ikke vil opleve gener i forbindelse med støv ved høst.

1.7.5 RENGØRING

Staldene rengøres efter hvert hold, hvilket vil sige ca. hver 3 mdr. Stalden iblødsættes og nedvaskes med højtryksvasker.

1.7.6 SPILDEVAND OG VANDFORBRUG

Spildevand fra ansøgt produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Der udledes ikke spildevand, der kræver myndighedernes tilladelse.

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene og vask af stalde. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer vandforbruget og vandspild f.eks. drikkesystemer.

1.7.7 ENERGIFORBRUG OG VENTILATION

Der anvendes energi til ventilation, fodring, lys mv. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Lyset i staldene styres efter timer.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget. Hyppig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt.

1.7.8 OPBEVARINGSKAPACITET OG GYLLEHÅNDTERING

Gylle opbevares i fortank og i to gyllebeholder med overdækning.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholderne hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

1.7.9 AFFALD OG KEMIKALIER

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Alle kemikalier (vedr. rengøring og medicin) opbevares i aflåst rum uden afløb.

Affaldstype	Opbevarings-sted	Transportør	Mgd./år	EAK-kode	ISAG-kode
Spraydåser	Container	Firma der indgås aftale med	Ca. 100 stk.	16.05.04	23.00
Kanyler i særlig beholder	Plastbeholder (kanyleboks)	Firma der indgås aftale med	Ca. 2-3 bokse	18.02.02	05.13
Tom emballage (papir/pap)	Container	Firma der indgås aftale med	Ca. 300 kg	18.02.08	05.13
Tom emballage (plast)	Container	Firma der indgås aftale med	Ca. 300 kg	15.01.01	50.00
Lysstofrør og elsparepærer	Lille container	Firma der indgås aftale med	Ca. 20-30 stk.	15.01.02	52.00
Tomme medicinflasker	Medicinskab i forbindelse med mand-skabsfaciliteter	Firma der indgås aftale med	Ca. 20	18.02.02	05.13

: Affaldsoversigt.

Containere tømmes efter en fast aftaleordning med et godkendt firma.

1.7.10 TRANSPORTER TIL OG FRA EJENDOMMEN

Til- og frakørselsforhold

Transport til og fra anlægget vil ske via eksisterende Langesnogvej til Køgevej Transport igennem tæt bebyggelse forekommer ikke.

Art	Antal transporter/år	Tidspunkt
Smågrise, levering	Ca. 52	06-18
Slagtesvin, afhentning	Ca. 156, svarende til 3 om	02-07
Døde dyr	Ca. 55	07-17
Diverse (fragtmand, brændstof m.v.)	Ca. 12	07-16
Råvarer til foder	Ca. 250	Primært 7-17 men levering af korn kan forekomme hele døgnet i høstperioden
Afhentning af husdyrgødning (Lastbil)*	Ca. 500	07-17
Halm	Ca. 50	Hele døgnet
Antal transporter i alt pr. år.	1.075	

Transporter til/fra ejendommen.

Der vil til anlægget samlet set komme op til 1.075 transporter pr. år. Transporter foregår primært inden for normal arbejdstid, dog kan afhentning af slagtesvin til slagteri ske i fra 02.00-07.00, og i høstperioden vil transporter med korn kunne forekomme hele døgnet.

Transporter

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise fra anden ejendom, slagtesvin til slagting, husdyrgødning, korn og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens levering/afhentning af smågrise/slagtesvin sker 1-2 gange ugentligt.

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på - og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Gyllen transporteres med traktor og gyllevogn ud til udbringningsarealerne. Transportveje er indtegnet i bilag.

Transporterne vil primært foregå inden for normal arbejdstid 06-18, dog kan kørsler med levende dyr ske tidligere. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt.

Det vurderes, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området.

1.8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

På ejendommen påtænker ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- ❖ Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- ❖ Staldene, inkl. mekanisk udstyr, kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- ❖ Der er serviceaftale med leverandør af ventilationsanlæg.
- ❖ Der føres logbog over gyllebeholdernes (uden teltoverdækning) flydelag og alle gyllebeholdere er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.
- ❖ Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandskab", således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- ❖ Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- ❖ Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- ❖ Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet.
- ❖ Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- ❖ Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- ❖ Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- ❖ Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den

jævnlig rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcespild eller punktfurening.

1.8.1 DOKUMENTATION:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er/bliver følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Markplaner, gødningsplaner og sprøjteplaner
- Slagteriafregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Beredskabsplan
- 5/10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag

1.9 BAT-EMISSIONSNIVEAU, AMMONIAK

BAT-kravet for ammoniakemissionen fra husdyrbruget er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Af nedenstående fremgår det, at BAT niveauet er overholdt.

Af nedenstående skærmprent fra den gældende miljøgodkendelse er BAT beregnet til 4.887 kg N.

På baggrund heraf vurderes det, at BAT for staldanlægget er overholdt.

Skærmprent af BAT beregning fra Hudyrgodkendelse.dk:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4138	749	4887
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4138	749	4887
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

1.9.1 TEKNOLOGIER OG TIL- OG FRAVALG AF TEKNOLOGI

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Sl.svinestalden er indrettet med delvis fast gulv. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Stalden er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

1.9.1.1.1 Teknologiblade

Til sl.svin findes følgende teknologiblade:

- ❖ Luftrensning
- ❖ Delvist fast gulv
- ❖ Køling af gylle i svinestalde
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle

1.9.1.1.2 Valg af teknologi

- ❖ Der er valgt forsuring med smelfighter til reduktion af ammoniak og lugt
- ❖ Der er valgt delvis fast gulv både i staldene. Herved mindskes ammoniakfordampningen og lugtemissionen fra staldanlægget.

1.9.1.1.3 Fravalg af teknologi

- ❖ luftrensning

1.9.2 BAT DAGLIG DRIFT

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitorere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- ❖ Vandforbrug
- ❖ Energiforbrug
- ❖ Brændstofforbrug
- ❖ Antallet af indgående og udgående dyr, herunder fødsler og dødsfald, hvor dette er relevant
- ❖ Foderforbrug
- ❖ Gødningsproduktion

1.9.3 BAT FODRING

Foderplaner laves i samarbejde med en produktionsrådgiver med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene og undgå overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

På ejendommen benyttes fasefodring og der anvendes fytase i foderet for udnyttelse af fosfor.

Det vurderes at BAT for foder er opfyldt på ejendommen.

1.9.4 BAT OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

- ❖ Gyllen opbevares i beholder, der har teltoverdækning.
- ❖ Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen/andre ejendomme, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.
- ❖ Gyllen opbevares i stabile beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- ❖ Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- ❖ Gyllebeholdere tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- ❖ Gylle kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- ❖ Gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- ❖ Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholdere.
- ❖ Gylle suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekran minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen.

Det vurderes, at BAT for opbevaring af husdyrgødning er opfyldt på ejendommen.

1.10 FOREBYGGELSE AF UHELD

1.10.1.1.1 Beredskabsplan

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

1.10.1.1.2 Redegørelse for uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

1.10.1.1.3 Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

1.10.1.1.4 Døde dyr

Døde dyr opbevares i container eller under kadaverkapsler udviklet til formålet. Derved undgås uhygiejniske forhold, og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

1.10.1.1.5 Minimering af risiko for uheld

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevoggen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderen hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dieseltankene er hævet over jorden og placeret, hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

1.10.1.1.6 Minimering af skadevirkninger af evt. uheld

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

1.10.2 MANAGEMENT

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcespild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle, diesel, kemikalier eller brand er beskrevet. Medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

1.10.3 BEREDSKABSPLAN

I forbindelse med miljøgodkendelsen udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Ejer og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken får en fast plads på staldkontoret. Beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

1.10.4 REDEGØRELSE FOR UHELD

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af diesellole.

1.10.5 UHELD MED GYLLE

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet, i dette tilfælde vil gylle løbe mod det laveste område omkring tankene. Herfra kan det suges op og fjernes. Maskinstation vil blive kontaktet, og der kan dæmmes op med jord eller lignende.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 5/10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

1.10.6 DØDE DYR

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet. DAKA (el. lign) tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

1.10.7 STRØMSVIGT

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsselskabet blive kontaktet. Der er nødopluk i staldene, og alarmer der straks påkalder en medarbejder.

1.10.8 BRAND

Ved brand tilkaldes brandvæsnet.

Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen, og desuden er der opsat røgdetektorer på loftet, der giver alarm til staldens øvrige alarmsystem. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

1.11 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

1.12 GENERELLE VIRKNINGER

1.12.1 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER PÅ MILJØET

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er fra husdyrbruget. Det vurderes, at der ikke vil være luftbåren forurening eller gener, der vil kunne påvirke nabolande.

1.12.2 BEFOLKNINGEN OG MENSKERS SUNDHED

Husdyrproduktionen på ejendommen overholder alle lovens fastsatte krav i forhold afstands-krav og lugtgener til naboer, hvorfor det ikke forventes, at omkringboende bliver væsentligt generet af lugt fra husdyrproduktionen.

Støvgener minimeres ved at foderet håndteres i lukkede systemer og ved fornuftig håndtering af halm ved strøning, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støv fra husdyrproduktionen.

De fastsatte grænser for støjgener overholdes dag og nat, ved hensynsfuld kørsel med transporter og ved kørsel med hovedparten af transporterne indenfor almindelig arbejdstid minimeres støjgenerne, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støj fra husdyrproduktionen.

Der holdes generelt en god hygiejne og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres, hvorfor det ikke forventes at omkringboende er væsentligt generet af skadedyr fra husdyrbruget.

1.12.3 BIOLOGISK MANGFOLDIGHED I FORHOLD TIL KATEGORI 1- OG 2-NATUR SAMT BILAG IV-ARTER

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1, 2- og 3 natur. Tilstanden af nærmeste kategori 1 naturområde forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Eventuelle levesteder for bilag IV-dyrearter i området forventes ligeledes ikke at blive påvirket af husdyrproduktionen på ejendommen.

1.12.4 JORDAREALER, JORDBUND, VAND, LUFT OG KLIMA

Udbringning af husdyrgødning fra gården reguleres af generel lovgivning for udbringning af husdyrgødning.

Generelt er markdriften omfattet af regulering mht. næringsstofftilførsel og sædskifte, hvilket har positiv betydning for jordens frugtbarhed og udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Det forventes ikke, at projektet har negativ indvirkning på luft eller klima.

1.12.5 MATERIELLE GODER, KULTURARV OG LANDSKABET

Der er taget højde for påvirkningen af materielle goder, kulturarv og landskabet. Det vurderes, at ingen af disse tre parametre vil blive påvirket væsentligt i forbindelse med opførslen af byggeriet.